

Raadsvoorstel

Vergaderdatum:	2 december 2025	Registratienummer:	25.I002053
Datum Presidium:	18 november 2025		
Datum B&W Besluit:	21 oktober 2025		

Onderwerp

Preventief financieel toezicht herindeling Best - Oirschot

Voorstel

1. Het college van burgemeester en wethouders te mandateren om uitvoering te geven aan het preventief financieel toezicht zoals vastgelegd in artikel 21 van de Wet Arhi.
2. Het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven om een protocol preventief financieel toezicht herindeling Best – Oirschot op te stellen waarin ten minste het volgende is vastgelegd:
 - a. de wijze waarop het college invulling geeft aan het preventief financieel toezicht;
 - b. de wijze waarop het college invulling geeft aan de verantwoording richting de raad over de instemmingsplichtige raadsvoorstellen met als uitgangspunt dat de raad ter kennisname een overzicht ontvangt van de resultaten van de onderlinge afstemming, nadat de provincie een besluit heeft genomen over het instemmingsverzoek.

Aanleiding

In de raadsvergadering van vandaag, 2 december 2025, hebben de gemeenteraden van Best en Oirschot tegelijkertijd het herindelingsontwerp vastgesteld om te komen tot een reguliere samenvoeging van de gemeenten Best en Oirschot per 1 januari 2028.

In de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi) zijn regels opgenomen voor gemeenten die in een herindelingsprocedure zijn betrokken. Nu het herindelingsontwerp is vastgesteld staan Best en Oirschot, op grond van artikel 21 lid 1 van de Wet Arhi, van rechtswege onder preventief financieel toezicht. Dit toezicht is van kracht naast het reguliere financieel toezicht op basis van de Gemeentewet. Het preventief financieel toezicht gaat direct in na vaststelling van het herindelingsontwerp op 2 december 2025. Het is ingesteld om te voorkomen dat de nieuw te vormen gemeente financieel nadeel ondervindt van besluiten van de op te heffen gemeenten.

Het preventief financieel toezicht behelst twee componenten:

- *Goedkeuring door de provincie*
Besluiten van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders die (kunnen) leiden tot nieuwe uitgaven, verhoging van bestaande uitgaven, tot verlaging van bestaande inkomsten of tot

vermindering van vermogen, moeten worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant (GS) voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

Onze gemeente ontvangt binnenkort een aanwijzingsbesluit (ex artikel 21 Wet Arhi) van de Provincie Noord-Brabant waarin staat beschreven in welke gevallen goedkeuring van de Provincie moet worden gevraagd. Als bijlage is een voorbeeld toegevoegd (onze versie kan hiervan afwijken)

- **Afstemming met fusiegemeente**

College en raadsvoorstellen, die onder het aanwijzingsbesluit vallen, moeten worden afgestemd met de gemeente Oirschot. Dit betekent dat college en raadsvoorstellen voorafgaande aan de inzending aan de provincie (GS) door de gemeenten aan elkaar moeten worden voorgelegd. Het resultaat hiervan wordt tegelijk met de inzending van het betreffende besluit aan de provincie (GS) meegezonden.

Dit raadsvoorstel betreft de afstemming met de fusiegemeente. Het gaat over het vastleggen van het mandaat voor het financieel preventief toezicht op grond van artikel 21 van de Wet Arhi en het protocol dat zorgt voor helderheid over de wijze waarop het preventief financieel toezicht in de praktijk wordt uitgevoerd.

Argumenten

1.1 Door mandatering zorgen we ervoor dat we zorgvuldig en transparant uitvoering geven aan het preventief financieel toezicht.

De mandatering leidt ertoe dat het college besluiten neemt over het al dan niet instemmen met de financiële onderbouwing van raadsvoorstellen van de fusiepartner die onder het aanwijzingsbesluit vallen.

Met besluitvorming door het college borgen we een zorgvuldige afweging van de financiële gevolgen van besluiten die in de periode 2 december 2025 tot en met 1 januari 2028. Daarnaast zorgen we voor een uitvoeringspraktijk die transparant en werkbaar is.

1.2 Er ontstaat een grote druk op het raadsproces als er geen mandaat wordt gegeven.

Als de raad geen mandaat verleent aan het college, verwacht de Provincie dat de gemeenteraad van Oirschot voorafgaande aan besluitvorming zijn raadsvoorstellen afstemt met de gemeenteraad van Best.

2.1 Het protocol biedt helderheid over de wijze waarop het preventief financieel toezicht in de praktijk wordt uitgevoerd.

In het protocol preventief financieel toezicht herindeling Best - Oirschot leggen we bindende (werk-) afspraken vast tussen de gemeente Best en Oirschot over de praktische invulling van het financieel toezicht. Op deze manier zorgen we ervoor dat we zorgvuldig en zo eenvoudig mogelijk uitvoering geven aan het financieel toezicht. Daarbij streven de gemeenten ernaar om reguliere ontwikkelingen in Best en Oirschot niet te blokkeren.

Risico's

Niet van toepassing.

25.I002053

Oirschot

Kosten en dekking

Geen.

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Na het opstellen van het protocol preventief financieel toezicht herindeling Best – Oirschot wordt dit zo spoedig gedeeld met de ambtelijke organisatie.

Procedure en planning

Over de besluiten die voor het opstellen van het protocol preventief financieel toezicht herindeling Best – Oirschot in een vergaand stadium van voorbereiding zijn (reeds aan de gemeenteraad ter besluitvorming zijn aangeboden) en besluitvorming na 2 december 2025 valt worden maatwerk afspraken gemaakt ten aanzien van afstemming en goedkeuring.

Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlagen die horen bij dit raadsvoorstel:

Benoem hier alle documenten die de raad moet behandelen of kennis van moet nemen

Nummer	Titel	Openbaar (ja/nee)
	Concept aanwijzingsbesluit (definitieve versie kan hiervan afwijken)	Ja

Oirschot, 21 oktober 2025

burgemeester en wethouders,

Rob Brekelmans
secretaris a.i.

Judith Keijzers-Verschelling
burgemeester

25.I002053

Raadsbesluit

Vergaderdatum:	2 december 2025	Registratienummer:	25.I002053
-----------------------	-----------------	---------------------------	------------

De raad der gemeente Oirschot;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 oktober 2025;

gegeven de agendering door het Presidium d.d. 18 november 2025;

besluit:

1. Het college van burgemeester en wethouders te mandateren om uitvoering te geven aan het preventief financieel toezicht zoals vastgelegd in artikel 21 van de Wet Arhi.
2. Het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven om een protocol preventief financieel toezicht herindeling Best – Oirschot op te stellen waarin ten minste het volgende is vastgelegd:
 - a. de wijze waarop het college invulling geeft aan het preventief financieel toezicht;
 - b. de wijze waarop het college invulling geeft aan de verantwoording richting de raad over de instemmingsplichtige raadsvoorstellen met als uitgangspunt dat de raad ter kennisname een overzicht ontvangt van de resultaten van de onderlinge afstemming, nadat de provincie een besluit heeft genomen over het instemmingsverzoek.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Oirschot van 2 december 2025,

De gemeenteraad,

Mark van Oosterwijk,
griffier

Judith Keijzers-Verschelling,
voorzitter